

**TRANSPORT
STYRELSEN**

Kör- och vilotider

Regler och vägledning
mars 2015

Denna broschyr innehåller

Kortfattad information och vägledning om regler för kör- och vilotider.

De fullständiga författningstexterna och den promemoria som mer ingående beskriver regelverket finns att läsa på www.transportstyrelsen.se
Utgåva 12. Mars 2015.

©Transportstyrelsen

Förord

Jobbet som lastbils- och busschaufför styrs av många bestämmelser. Dessa upplevs ofta vara komplicerade och invecklade för exempelvis den enskilde föraren, arbetsgivaren, speditören och resebyråerna. Som en hjälp att förstå reglerna för kör- och vilotid, utger Transportstyrelsen denna broschyr med kortfattad information om kör- och vilotidsregler inom EU för fordon och fordonskombinationer med en sammanlagd totalvikt på mer än 3,5 ton samt bussar oavsett vikt.

Vill du läsa mer ingående om regelverken finner du dessa på www.transportstyrelsen.se

Varför regler för kör- och vilotid?

Alla som arbetar med vägtransporter ska ha goda arbetsförhållanden. De ska ha rätt till regelbunden vila och de ska aldrig behöva köra orimligt långa arbetspass.

Reglerna har tre huvudsyften:

- De ska säkerställa en sund konkurrens mellan aktörerna i vägtransportsektorn.
- De ska ge förarna en god social situation.
- De ska bidra till en god trafiksäkerhet.

EU har gemensamma regler när det gäller kör- och vilotider för vägtransporter med fordon eller fordonskombinationer som har en totalvikt över 3,5 ton. De gäller även bussar oavsett totalvikt. Reglerna gäller i alla medlemsländer och tillämpas även i EES-länderna Island, Liechtenstein och Norge. Regelverket gäller från och med den 11 april 2007.

I övriga Europa och i delar av Asien tillämpas de så kallade AETR-reglerna. Dessa regler överensstämmer från och med den 20 september 2010 till största delen med det regelverk som gäller inom EU. Hela AETR-överenskommelsen finns att läsa på <http://www.transportstyrelsen.se>

Vid körning helt eller delvis utanför EU och EES gäller AETR-reglerna för hela resan, förutsatt att transporten körs till, från eller genom ett land som ingår i AETR-överenskommelsen.

Vid körning inom ett land som inte är medlem i EU, EES eller AETR gäller landets egna bestämmelser.

Tänk på att du som chaufför är en professionell yrkesman och ett föredöme som visar ansvar och hänsyn i trafiken.

Körtid

- Körtid är tid som registreras som körning i färdskrivaren eller manuellt av föraren då färdskrivaren tillfälligt är ur funktion.
- Daglig körtid är summan av de körtider som ligger mellan två dygnsvilor eller mellan en dygns- och veckovila.
- Den dagliga körtiden får vara högst 9 timmar. Dock får den dagliga körtiden uppgå till 10 timmar två gånger per vecka.
- Maximal körtid per vecka är 56 timmar. Under två på varandra följande veckor får körtiden vara maximalt 90 timmar.

Raster

- En rast är en period under vilken föraren inte får köra eller utföra något annat arbete och som endast ska utnyttjas för återhämtning.
- När du haft en sammanlagd körperiod på 4 timmar och 30 minuter ska du ta en rast på minst 45 minuter. Rasten kan ersättas med en dygns- eller veckovila.
- Rasten kan delas i två perioder som kan fördelas över körperioden. Den första delen måste då vara minst 15 minuter och den sista delen, ska vara minst 30 minuter.
- När du haft en sammanlagd rast på 45 minuter alternativt en delad rast på 15 och 30 minuter startar automatiskt en ny körperiod på 4 timmar och 30 minuter.

Vila – En sammanhängande tidsperiod under vilken föraren fritt kan förfoga över sin tid.

Dygnsvila

- Senast 24 timmar efter att du avslutat en dygns- eller veckovila ska du ha haft en ny godkänd dygnsvila. En dygnsvila kan antingen vara normal eller reducerad.
- En normal dygnsvila ska vara minst 11 sammanhängande timmar. Alternativt kan den normala dygnsvilan delas i två perioder. Den första perioden måste vara minst 3 timmar, och den kan du placera fritt under arbetspasset. Den sista perioden ska vara minst 9 timmar som avslutning på arbetsdagen. Summan av en delad dygnsvila ska vara minst 12 timmar.
- En reducerad dygnsvila ska vara minst 9 sammanhängande timmar. Du får ta maximalt 3 reducerade dygnsvilor mellan två veckovilor.
- Du kan förlänga en dygnsvila så att den utgör en veckovila.

Färjeregel

- Du kan, om du medföljer ett fordon som transporteras med färja eller tåg, avbryta en normal dygnsvila två gånger för att ägna dig åt andra aktiviteter som exempelvis köra ombord eller köra av ett tåg eller färja. Sådant avbrott från dygnsviloperioden får dock inte överstiga en timme sammanlagt. Tiden som avbrottet tog ska viloperioden förlängas med i slutänden, så att den sammanlagda vilotiden uppgår till minst 11 eller 3 + 9 timmar.

Multibemanning

- Kör du ett fordon där ni utnyttjar multibemanningsystemet ska du och din kollega ha en ny dygnsvila på minst 9 timmar inom en 30-timmarsperiod, räknat från den föregående dygns- eller veckovilans slut.
- 30-timmarsperioden räknas som påbörjad då arbetet börjar för respektive förare.
- När du ingår i ett multibemanningsystem ska det hela tiden vara minst två förare ombord sånär som på den första timmen av körperioden då det är valfritt om det ska vara en eller två förare ombord. Resten av tiden är det ett krav med två förare.
- Att sitta bredvid den förare som kör registreras som tillgänglighet, om inte annat arbete utförs.
- Den som aktivt kör fordon med digital färdskrivare ska ha sitt förarkort i kortfack 1 medan den som inte aktivt kör för tillfället ska ha sitt kort i fack 2 med aktiverad tillgänglighetssymbol.

Veckovila

- Senast efter sex 24-timmarsperioder räknat från slutet av den senaste veckovilan ska du inleda en ny veckovila. Om veckovilan startar en vecka och fortsätter in i nästa vecka ska den hänföras till endera av dessa veckor, men inte till båda.
- Definitionen av en vecka är: Måndag klockan 00.00 till söndag klockan 24.00.
- En veckovila kan antingen vara normal eller reducerad.
- En normal veckovila ska vara minst 45 timmar sammanhängande, medan en reducerad inte får understiga 24 timmar sammanhängande.
- Under två på varandra följande veckor ska du ta minst två normala eller en normal och en reducerad.
- Tar du en reducerad veckovila i stället för en normal veckovila ska tidsskillnaden kompenseras så att mellanskillnaden tas tillsammans med en annan vila på minst 9 timmar. Kompensationen ska vara klar före utgången av den tredje veckan efter veckan då förkortningen skett.
- Det finns inget som hindrar att du tar flera veckovilor under samma kalendervecka.
- En reducerad veckovila som tas annat än på stationeringsorten får hållas i fordonet om detta är utrustat med ändamålsenliga sovmöjligheter för varje förare.

Veckovila 12-dagarsregeln

Från och med 4 juni 2010 får en förare som utför **en enstaka tillfällig internationell persontransport** skjuta upp veckovilan i högst tolv på varandra följande 24-timmarsperioder räknat från slutet av föregående normala veckovila, förutsatt att:

- a) transporten varar minst 24 på varandra följande timmar i en annan medlemsstat eller i ett annat tredjeland som omfattas av förordning (EG) nr 561/2006, än där transporten påbörjades
- b) att föraren efter tillämpningen tar ut
  - 1) antingen två normala veckovilor, eller
  - 2) en normal veckovila och en reducerad veckovila som omfattar minst 24 timmar, minskningen ska emellertid kompenseras av en likvärdig sammanhängande veckovila före slutet av den tredje vecka som infaller efter undantagsperioden
- c) fordonet, efter den 1 januari 2014, är utrustat med digital färdskrivare, och
- d) fordonet, efter den 1 januari 2014, och om det används för transporter som sker under perioden 22.00–06.00, har fler än en förare eller den körtid som avses i Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 561/2006 artikel 7 minskas till tre timmar. Körperiodernas längd begränsas alltså under dessa förutsättningar, till som längst tre timmar.

Färdskrivarens symboler

Körtid. Den tid som färdskrivaren registrerar som körning.

Annat arbete. Allt annat arbete för samma eller annan arbetsgivare inom eller utom transportområdet.

Tillgänglighet. All annan tid då föraren är tillgänglig, men inte utför arbete. Exempelvis när en förare medföljer vid multibemannning.

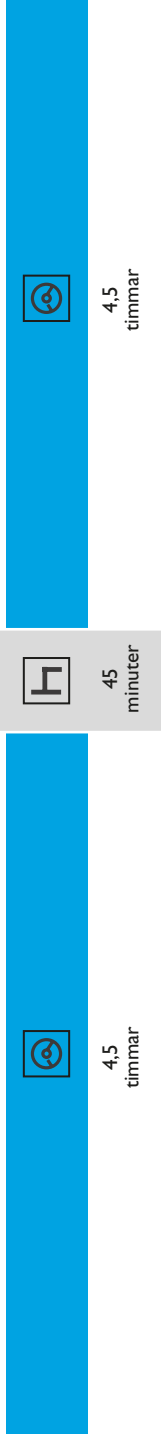

Rast eller vila.

Daglig körtid

Daglig körtid 9 timmar.

Exempel

Efter maximalt 4,5 timmars körning ska du ha en rast på minst 45 minuter.

Daglig körtid är den sammanlagda körtiden mellan två dygnsvilor, eller en dygns- och en veckovila.

Rast

Rasten i en körperiod på 4,5 timmar kan också delas i två delar under körperioden.

Exempel

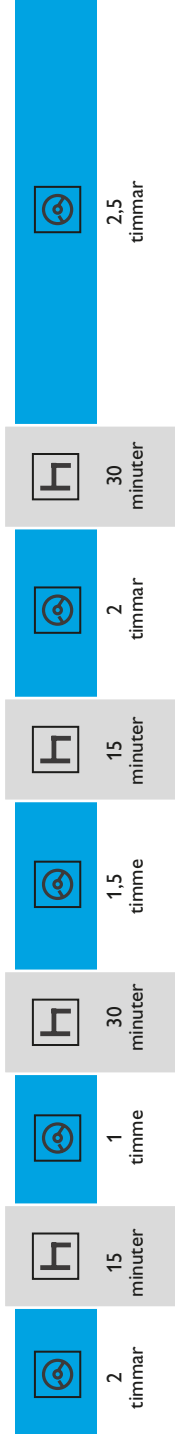

Viktigt: Första perioden av rasten måste vara minst 15 minuter och den andra perioden minst 30 minuter. Perioderna måste tas i den ordningsföljden.

Efter den avslutade perioden på 30 minuter påbörjas en ny 4,5 timmars körperiod.

När påbörjas en ny 4,5 timmars körperiod?

Exempel: Lagligt

Exempel: Olagligt

Efter 45 minuters rast påbörjas en ny körperiod på maximalt 4,5 timmar. Vid delad rast ska alltid 30-minuters perioden ligga sist.

Förlängning av den dagliga körtiden

Förlängning av den dagliga körtiden till maximalt 10 timmar är tillåtet högst två gånger per vecka.

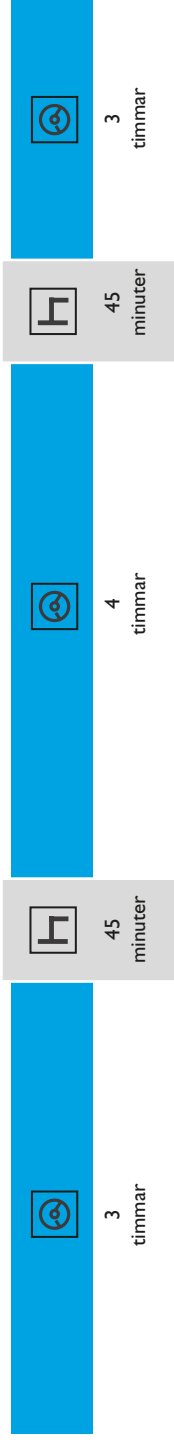
Exempel 1

Rasterna måste fördelas efter ordinarie regler.

Denna utvidgning av körtiden ger möjlighet att uppnå den maximala körtiden per vecka till 56 timmar (4 x 9 timmar och 2 x 10 timmar = 56 timmar).

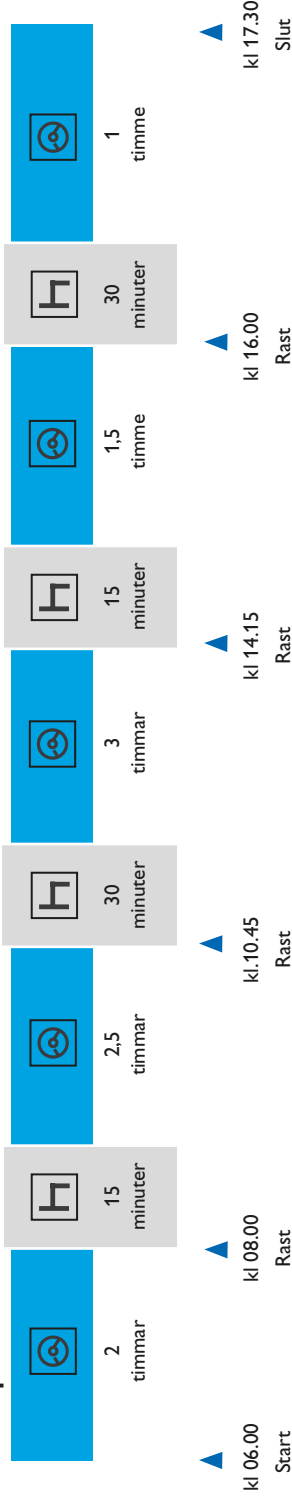
Exempel 2

Förlängning av den dagliga körtiden – hur ska rasterna placeras?

Också vid förlängning av den dagliga körtiden kan rasterna delas i två perioder.

Exempel

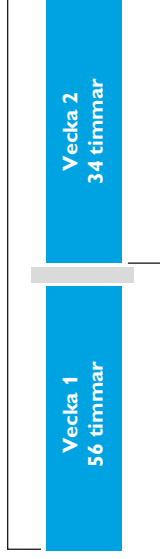

Körtid under en tvåveckorsperiod

Under en tvåveckorsperiod får den sammanlagda körtiden inte överstiga 90 timmar.

Exempel

1. tvåveckorsperiod 90 tim

3. tvåveckorsperiod 90 tim

2. tvåveckorsperiod 79 tim

4. tvåveckorsperiod 95 tim. Ej tillåtet

När ska det dagliga arbetspasset vara avslutat?

Enförarsystem.

Detta beror på längden på den dygnsvila som du väljer att ta. Här har angivits den tidpunkt när viloperioden senast måste inledas, och när längden på den längsta dygnsvila utgör 9 eller 11 timmar.

Arbetet börjar	Längd på dygnsvilan	
	9 timmar	11 timmar
kl 00.00	kl 15.00	kl 13.00
kl 01.00	kl 16.00	kl 14.00
kl 02.00	kl 17.00	kl 15.00
kl 03.00	kl 18.00	kl 16.00
kl 04.00	kl 19.00	kl 17.00
kl 05.00	kl 20.00	kl 18.00
kl 06.00	kl 21.00	kl 19.00
kl 07.00	kl 22.00	kl 20.00
kl 08.00	kl 23.00	kl 21.00
kl 09.00	kl 24.00	kl 22.00
kl 10.00	kl 01.00	kl 23.00
kl 11.00	kl 02.00	kl 24.00
kl 12.00	kl 03.00	kl 01.00
kl 13.00	kl 04.00	kl 02.00
kl 14.00	kl 05.00	kl 03.00
kl 15.00	kl 06.00	kl 04.00
kl 16.00	kl 07.00	kl 05.00
kl 17.00	kl 08.00	kl 06.00
kl 18.00	kl 09.00	kl 07.00
kl 19.00	kl 10.00	kl 08.00
kl 20.00	kl 11.00	kl 09.00
kl 21.00	kl 12.00	kl 10.00
kl 22.00	kl 13.00	kl 11.00
kl 23.00	kl 14.00	kl 12.00
kl 24.00	kl 15.00	kl 13.00

När ska det dagliga arbetspasset vara avslutat?

Två- eller flerförarsystem (multibemanning)

När fordonet är multibemannat och förarna började arbeta samtidigt efter en godkänd dygns- eller veckovila ska nästa viloperiod om minst 9 timmar inledas senast efter 21 timmar.

Se schemat härnedan.

Vid multibemanning är närvaron av minst två förare valfri den första timmen, men obligatorisk resten av tiden.

Arbetet börjar	Vila minst 9 tim måste påbörjas
kl 00.00	kl 21.00
kl 01.00	kl 22.00
kl 02.00	kl 23.00
kl 03.00	kl 24.00
kl 04.00	kl 01.00
kl 05.00	kl 02.00
kl 06.00	kl 03.00
kl 07.00	kl 04.00
kl 08.00	kl 05.00
kl 09.00	kl 06.00
kl 10.00	kl 07.00
kl 11.00	kl 08.00
kl 12.00	kl 09.00
kl 13.00	kl 10.00
kl 14.00	kl 11.00
kl 15.00	kl 12.00
kl 16.00	kl 13.00
kl 17.00	kl 14.00
kl 18.00	kl 15.00
kl 19.00	kl 16.00
kl 20.00	kl 17.00
kl 21.00	kl 18.00
kl 22.00	kl 19.00
kl 23.00	kl 20.00
kl 24.00	kl 21.00

Normal dygnsvila 11 timmar

Normal dygnsvila om minst 11 timmar.

Inom varje 24-timmarsperiod ska du ta en godkänd dygnsvila.

En ny 24-timmarsperiod börjar alltid när du avslutar en godkänd dygns- eller veckovila genom att antingen köra, vara tillgänglig eller utföra annat arbete.

Exempel

Vila i fordonet

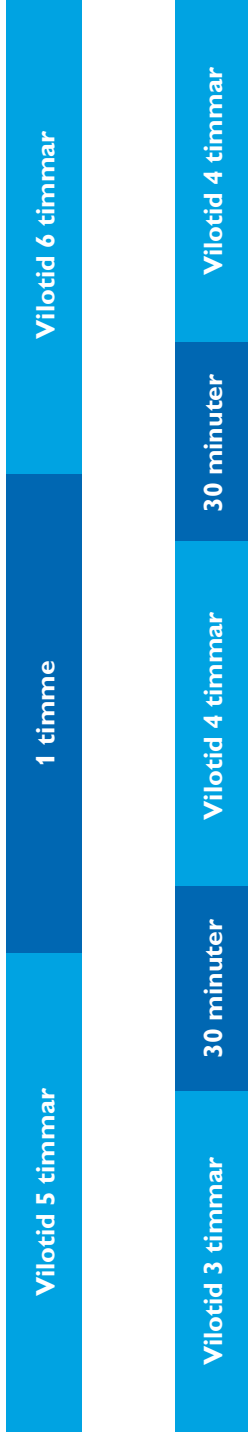
Dygnsvila och reducerad veckovila får du ta i fordonet, men

1. Fordonet måste stå stilla.
2. Fordonet måste vara utrustat med ändamålsenliga sov-möjligheter för varje förare.

Färjeregeln

Den normala dygnsvilan får avbrytas två gånger för att ägna sig åt andra aktiviteter som exempelvis köra ombord eller köra av ett tåg eller färja. Sådana avbrott får dock inte sammanlagt vara längre än 1 timme.

Exempel

Exempel på användande av färjeregeln

Fordonet anländer färjehamnen. Ombordkörning startar om 2 timmar.

Färjeöverfarten tar 6 timmar.

Vilotiden avbryts i samband med ombord- och avkörningen.

Exempel

Delad dygnsvila

Den normala dygnsvilan får delas i två perioder.

Men det förutsätter att det under en 24-timmarsperiod från slutet på föregående vecko- eller dygnsvila tas sammanlagt minst 12 timmars vila.

Exempel

Start

24 timmar

Slut

Första viloperioden måste vara minst 3 timmar. Andra viloperioden måste vara minst 9 timmar.

Reducerad dygnsvila

3 gånger mellan 2 veckovilor får du ta en reducerad dygnsvila mellan 9–11 timmar.

Exempel

24 timmar

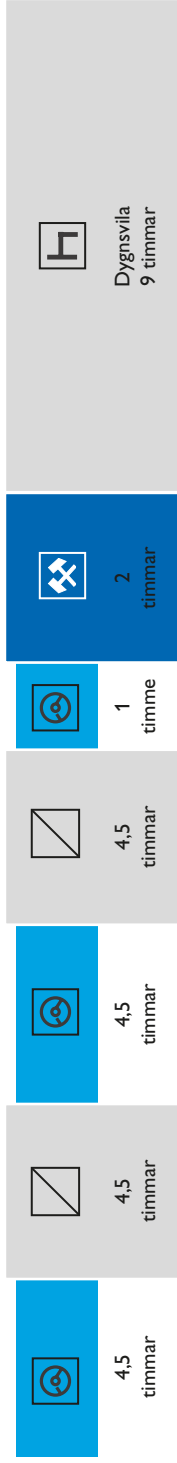

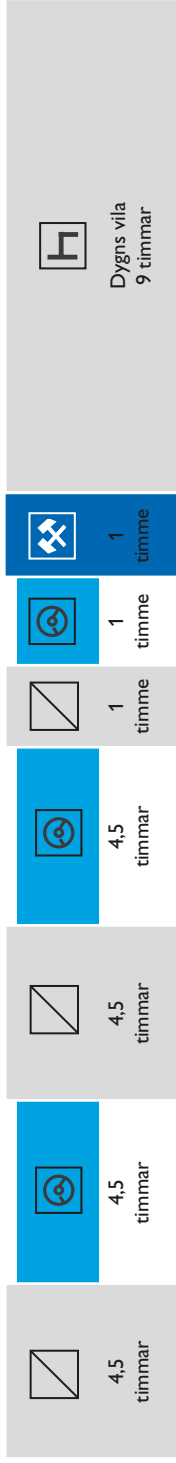
Vilotid vid multibemanning

Exempel

Förare 1

Förare 2

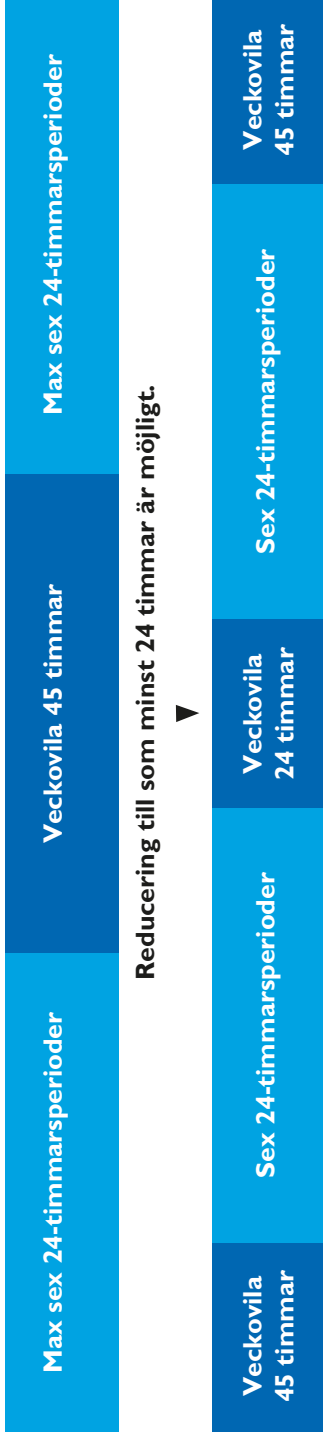

25 Inom en 30-timmarsperiod från arbetets start ska du ha tagit en ny godkänd dygnsvila på minst 9 timmar.

Veckovila

Senast efter sex 24-timmarsperioder sedan du avslutade veckovilan ska du inleda en ny veckovila.

Exempel

Under två på varandra följande veckor ska föraren ta minst två normala veckovilor eller minst en normal veckovila och en reducerad veckovila. Minskningen ska dock kompenseras, se sid 28.

Exempel på reducerad veckovila

Du stoppar din transport efter sex 24-timmarsperioder i Barcelona. Det betyder att du måste ta en veckovila.

Exempel

Chaufförens intresse: Hem fortast möjligt

Myndigheternas krav: Trafiksäkerhet

Kompromiss: Reducering av veckovilan till 24 timmar

Veckovila vid en enstaka tillfällig internationell persontransport

Gäller fr.o.m. 4 juni 2010

Exempel

Max tolv 24-timmarsperioder

Veckovila 45 timmar

Veckovila 45 timmar

Måste tas sammanhängande

Max tolv 24-timmarsperioder

Veckovila 45 timmar

Reducerad veckovila 24 tim

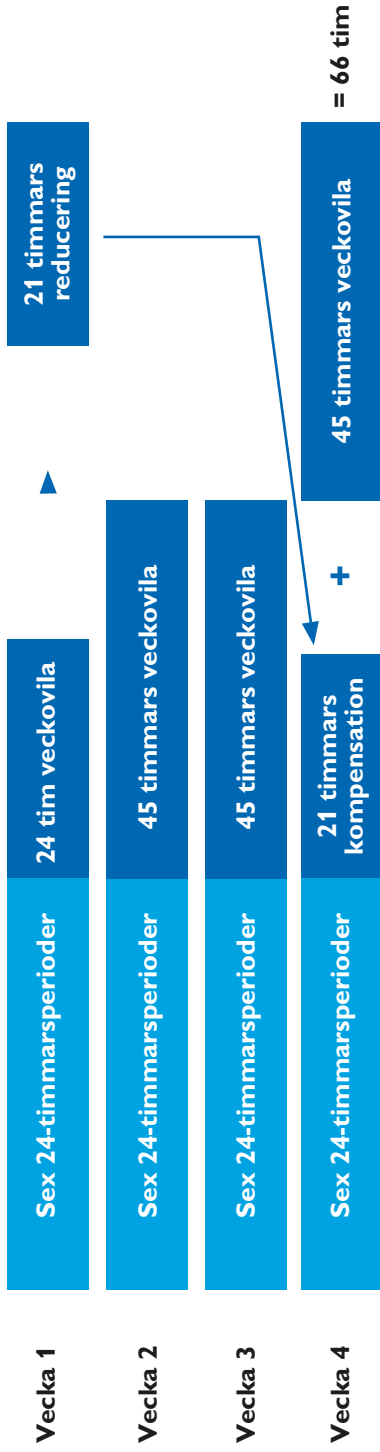
Måste tas sammanhängande

Krav på kompensation enl. sid 28

Kompensation vid reducerad veckovila

Kompenseringen ska vara klar före utgången av tredje veckan efter veckan då förkortningen skett.

Detta ska ske genom att den reducerade tiden tas sammanhängande med en annan vila på minst 9 timmar.

Vad ska föraren medföra under körning?

Vilka dokument ska föraren ha med under transporten?

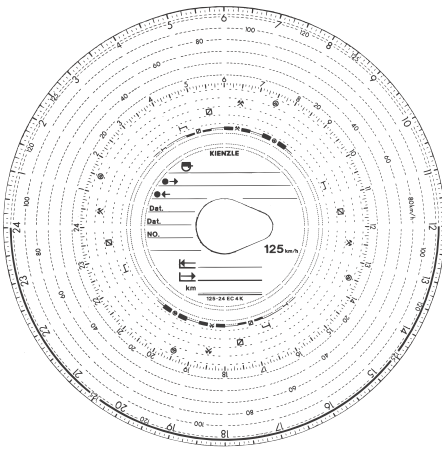
För att avgöra detta måste det tas hänsyn till, om:

1. Föraren uteslutande kört fordon med digital färdskrivare
2. Föraren uteslutande kört fordon med analog färdskrivare
3. Föraren kört fordon med såväl digital- som analog färdskrivare

1. Föraren har de senaste 28 kalenderdagarna uteslutande kört fordon med digital färdskrivare.

- Körkort.
- Förarkort för digital färdskrivare.
- Utskrifter (som föranletts av t ex felfunktioner i färdskrivaren eller förarkortet) och eventuella skriftliga noteringar för innevarande dag, och för de dagar föraren kört fordon som omfattas av kör- och vilotidsförordningen inom de senaste 28 kalenderdagarna.

2 Föraren har de senaste 28 kalenderdagarna uteslutande kört fordon med analog färdskrivare.

- Körkort.
- Förarkort, om föraren har fått ett sådant utfärdat.
- Diagramblad och eventuella skriftliga noteringar för innevarande dag, och för de dagar föraren kört fordon som omfattas av kör- och vilotidsförordningen inom de närmast föregående 28 kalenderdagarna.

3 Föraren har de senaste 28 kalenderdagarna kört fordon med såväl analog som digital färdskrivare.

- Körkort.
- Förarkort.
- Diagramblad, utskrifter från din digitala färdskrivare eventuella skriftliga noteringar för innevarande dag, och för de dagar föraren kört fordon som omfattas av kör- och vilotidsförordningen inom de närmast föregående 28 kalenderdagarna.

Ansvar

Observera!

Samtliga aktörer som är inblandade i en transport är skyldiga att se till att alla avtalade transporttidsscheman följer kör- och vilotidsförordningen. Det inkluderar exempelvis;

- Förare
- Företag
- Speditörer
- Researrangörer
- Uthyrare av förare
- Underentreprenörer
- Huvudentreprenörer

Transporterna ska planeras så att bestämmelserna kan följas. Transportföretaget ska även kontrollera så att bestämmelserna efterlevs.

Om överträdelser upptäcks kan var och en som har möjlighet att påverka transportupplägget ställas till ansvar, och detta går ej att avtala bort genom kontrakt/avtal eller liknande affärsuppgörelser.

Transportstyrelsen

Transportstyrelsen arbetar för att uppnå god tillgänglighet, hög kvalitet, säkra och miljöanpassade transporter inom järnväg, luftfart, sjöfart och väg. Vi har det samlade ansvaret för att ta fram regler och se till att myndigheter, företag, organisationer och medborgare följer dem.

Telefon 0771-503 503
www.transportstyrelsen.se